

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 283/2021

Dnro ESAVI/23924/2020

23.9.2021

ASIA

Rynkäisen turvetuotantoalueen ympäristölupa, Kankaanpää

HAKIJA

Lämpö Rautjärvi Oy

HAKEMUS

Lämpö Rautjärvi Oy on 31.8.2020 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vi-reille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa ha-kenut toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa Rynkäisen 4,9 ha:n suuruisen tuotannossa olevan alueen turvetuotantoon Kankaanpään kau-pungissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 d) mukaan luvanvaraista toimintaa ovat turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus.

Ympäristönsuojelulain muutoksella (327/2016) on jatkettu pieniä turvetuo-tantoalueita koskevaa siirtymäaikaa siten, että enintään 10 ha:n tuotanto-alueelle on tullut hakea ympäristölupa 1.9.2020 mennessä.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (714/2014) 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan nojalla aluehallintovirasto on toimivaltainen viran-omainen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Turvetuotannolla ei ole ennestään ympäristölupaa. Toiminnanharjoittaja on aikanaan tehnyt Rynkäisen turvetuotannosta Honkajoen kunnalle ilmoituk-sen alle 10 ha:n turvetuotantoalueesta. Asiakirjoja ilmoituksesta ei ole löy-tynyt.

Tuotantoalue sijoittuu kiinteistölle 99-408-1-80. Kiinteistö on hakijan omis-tuksessa.

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan Satakunnan maakunta-kaavassa Rynkäisen turvetuotantoalueen eteläpuolelle on merkitty luon-nonsuojelualue (SL), joka on myös Natura 2000 -verkostoon kuluva alue. SL-merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojelta-vaksi tarkoitettuja alueita. Tuotantoalueesta koilliseen merkittävä turvetuo-tantoalue (EO 3). Tuotantoalueen pohjoispuolella kulkee merkittävän luon-tomatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeen (mv-3) raja. Tuotantoalue si-joittuu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeälle Haapakei-taan alueelle (luo-1). Merkintä sallii muun muassa maa- ja metsätalouskäy-tön. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttö ja siellä suoritet-tavat toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että alueen luonnon monimuotoisuuden arvot säilyvät. Alueen suunnittelussa ja kehittämisessä tulee erityisesti huomioida niiden elinkeinojen turvaaminen, jotka toiminnal-laan ylläpitävät alueelle ominaisia luontotyyppisiä ja edistävät niiden

säilymistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen suo-, metsä- ja vesiluonnon arvojen huomioon ottamiseen suunnittelussa.

Rynkäisen tuotantoalueen lähellä ei ole asema- tai yleiskaavoitettuja alueita.

Hakijan tiedossa ei ole hankealueen läheisyyteen sijoittuvia vesitalous-hankkeita eikä hankealueen alapuolisten ojien varrella ei ole ojitusyhtiötä. Hankealueen alapuolisiin metsäojiiin ei johdeta muiden turvetuotantoalueiden kuivatusvesiä, eikä hakemuksen mukainen toiminta edellytä alapuolisten ojien perkaamista.

Toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Rynkäisen turvetuotantoalue on tuotannossa olevaa aluetta. Tuotanto on alkanut vuonna 2013. Tuotantoalueen kokonaisvaluma-alue on 4,9 ha. Tuotantoalue koostuu yhdestä lohkoista, jonka tuotantoala on 4,6 ha, sekä 0,2 ha auma-alueesta, joka myöhemmin otetaan tuotantoon. Auma-alue sijaitsee tuotantoalueen koillisosassa. Lisäksi tuotantoalueeseen kuuluu erillinen 0,1 ha suuruinen laskeutusallas, joka sijaitsee tuotantoalueen lounaiskulmassa. Varsinainen tuotantoala tulee olemaan noin 4,8 ha, kun huomioidaan tuotannon loppuvaiheessa tuotettava auma-alue. Tässä vaiheessa varsinainen tuotantoala on jo pienentynyt. Tukikohta ei ole tuotantoalueella tai sen läheisyydessä.

Turvetta tuotetaan ympäristön hoitoon, lähiseudun maatiloille sekä kasvi-huoneille. Heikoimmin maatuneet turpeet sopivat muun muassa eläinten kuivikkeiksi, kasvuturpeeksi, lietteiden imetykseen ja maan parannukseen. Maatuneet turpeet sopivat polttoaineeksi lähiseudun kiinteistöihin ja lämpölaitoksiin. Alueelta tuotetaan pääasiassa ympäristöturvetta. Ympäristöturvetta nostetaan nykyaikaisin menetelmin imuvaunulla. Vuosittainen tuotantomäärä on arviolta noin 2 000–3 500 m³ sääolosuhteiden sen salliessa. Rynkäisen turvetuotantoaika arvioidaan olevan noin 6 vuotta.

Tuotannon päätyttyä toiminnanharjoittaja purkaa tuotantoalueelta tarpeettomat rakenteet ja siistii alueen tuotantokalustosta sekä muusta materiaalista ja jätteistä. Alustava uusiokäyttösuunnitelma tehdään 3–5 vuotta ennen turvetuotannon päättymistä ja alueen vapautumista muuhun käyttöön. Mahdollisia uusiokäyttömuotoja ovat metsä- tai maatalous. Lopullisen käyttömuodon päättää alueen maanomistajat lähempänä turvetuotannon päättymistä.

Vesien käsittely ja päästöt vesiin

Vesiensuojelurakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan vesiensuojeluohjeistuksessa esitettyjä periaatteita. Tuotantokauden aikana työt ajoitetaan vähävetiseen aikaan. Rynkäisen tuotantoalueen vedet johdetaan sarkaojissa lietetaskujen ja päisteputkipidättimien kautta

virtaamansäätöpadon kautta erilliseen laskeutusaltaaseen. Laskeutusallas varustetaan virtausta säätelevällä mittapadolla ja tyhjennetään vuosittain lietteestä kuivaan ja mahdollisimman vähävetiseen aikaan. Laskeutusaltaan koko on 8 m x 12 m. Laskeutusaltaan syvyys on 1 m ja liettilän syvyys 0,40 m. Laskeutusaltaan mitoituksessa käytetään mitoitusperusteina: mitoitusvaluma 300 l/s/km², virtausnopeus enintään 1 cm/s, viipymä mitoitusvaluman aikana vähintään 1 h, pintakuorma enintään 0,6 m³/m²/h. Suurin sallittu pintaleveys määräytyy käytettävissä olevan puhdistuskaluston mukaan. Laskeutusaltaan pituus määräytyy mitoitusvaluman ja pintakuorman perusteella.

Laskeutusaltaalta kuivatusvedet laskevat metsäojia pitkin Rynkäjokeen ja edelleen Samminjokeen. Tuotantoalueella käytetään ympäristöpäiväkirjaa, josta selviää muun muassa vesiensuojelurakenteiden hoito ja kunto.

Turvetuotantoalueen päästöarviot perustuvat Pöyry Finland Oy:n (2016) esittämiin Länsi-Suomen perustason vesiensuojelurakenteilla varustettujen tuotantovaiheen turvetuotantoalueiden keskimääräisiin ominaispäästöluhuihin vuosilta 2011–2015. Laskelmissa käytetyt vuodenaikojen pituudet ovat olleet: talvi 121 vrk, kevät 45 vrk, kesä 108 vrk ja syksy 91 vrk. Arvio Rynkäisen turvetuotantoalueen tuotantovaiheen vuosi- ja vuodenaikaispäästöistä on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Arvio Rynkäisen turvetuotantoalueen keskimääräisistä tuotantovaiheen vesipäästöistä (brutto).

Vuodenaika	Kiintoaine (kg)	Kok. P (kg)	Kok. N (kg)	COD _{Mn} (kg)
Talvi	107	0,4	13	174
Kevät	193	0,5	19	255
Kesä	124	0,4	13	259
Syksy	113	0,4	19	316
Vuosi	538	1,7	64	1004

Laskeutusaltaalla voidaan poistaa lähinnä kuivatusvesien kiintoainetta ja siihen sitoutuneita ravinteita. Virtaaman säädöllä vähennetään valuma-huippujen aikana huuhtoutuvan kiintoaineen määrää. Turveteollisuusliiton (2009) arvion mukaan laskeutusaltaan keskimääräinen kuormitusreduktio on roudattomana aikana kiintoaineen osalta 30–40 %. Virtaaman säädöllä keskimääräinen kuormitusreduktio on kiintoaineen osalta 90 %, kokonaistypen osalta 13–22 % ja kokonaisfosforin osalta 20–50 %. Rynkäisen turvetuotantoalueella pitoisuusreduktiona mitattava vesiensuojelurakenteiden puhdistusteho jää todennäköisesti edellä esitettyä pienemmäksi, koska virtaaman säädön vesimäärää / päästöjä pienentävää vaikutusta ei oteta huomioon pitoisuusreduktioita laskettaessa.

Rynkäisen turvetuotanto ei luvan hakijan arvion mukaan kasvata merkittävästi turvetuotannon kuormitusosuutta tai vesistön kokonaiskuormitusta.

Pöly, melu ja liikenne

Pöly

Turvetuotannon ilmapäästöt ovat lähinnä tuotannon ja lastauksen aikaista turpeen pölyämistä sekä tuotannon ja kuljetuksen aiheuttamia pakokaasupäästöjä. Pölyämiseen ja pölyn leviämiseen vaikuttavat turpeen maastuneisuusaste ja kosteus, tuotantomenetelmä ja sääoloista erityisesti tuulen nopeus. Tuulen nopeuden ylittäessä 10 m/s tuotanto keskeytetään aina liisääntyvän tulipaloriskin vuoksi. Pölyhaitan syntymiseen vaikuttavat tuotantoalueen sijainti suhteessa asutukseen tai vesistöihin sekä maaston muodot ja suojaavan puuston määrä. Pienillä tuotantoalueilla pölynmuodostus jää vähäiseksi lyhyistä työskentelyajoista johtuen. Tuotannon pölyämisen aiheuttama viihtyvyyshaitta voi ulottua enintään noin 500 m etäisyydelle. Tuulensuunnan vaihteluista johtuen pöly ei leviä jatkuvasti samaan suuntaan.

Turvepölyä syntyy tuotannon kaikissa vaiheissa. Tuotantovaiheessa altistuminen on kausiluonteista ja ympäristöasukkaiden altistuminen on satunnaista. Nostosta aiheutuva pölyn muodostus ja leviäminen ympäristöön ajoittuvat kesän poutajaksoihin. Lastauksen aiheuttama pölyäminen keskittyy lyhytjaksoisesti talvikauteen. Turvekuljetukset suojataan pölyämisen estämiseksi.

Pölyämiseen ja pölyhaitan esiintymiseen tuotantoalueen ympäristössä voidaan vaikuttaa tuotantomenetelmän valinnalla sekä huomioimalla tuulen voimakkuus ja suunta työn aikana. Myös tuotantokentän suojavyöhykkeillä ja suojapuustolla voidaan tarvittaessa vähentää pölyn leviämistä ympäristöön ja asutukseen. Eri työvaiheisiin liittyvissä töissä toimitaan siten, että ympäristöhaitat minimoidaan ja viat korjataan. Turvetuotannossa noudatetaan ylimääräistä varovaisuutta tuulen nopeuden noustessa yli 4–6 m/s ja pölyhaittaa aiheuttavat työt lopetetaan.

Turpeen aumaus ja lastaus autoihin ovat pölyäviä työvaiheita. Aumauksesta ja lastauksen syntyviä pölyämisen haittoja vähennetään sijoittamalla turveauma suojaisaan paikkaan ja mahdollisimman kauaksi vakituisesta asutuksesta. Lastaustyö keskeytetään, mikäli tuuli kuljettaa pölyä haitallisessa määrin lähiasutukseen tai vesistöön päin. Maantiellä kuljetettavat kuormat peitetään.

Melu

Melua syntyy työkoneista ja turpeen kuormauksesta. Tuotantopäivinä turvekoneiden aiheuttamaa melua voi syntyä ympäri vuorokauden työvaiheista, tuotantotilanteesta ja säästä riippuen. Melu muistuttaa maatalouden harjoittamisesta syntyvää melua (lähinnä traktorit). Tuotantokoneiden lisäksi melua aiheuttaa raskas kuljetuskalusto. Turpeen toimitusaikana melu

koostuu raskaan liikenteen ja kuormauskoneiden aiheuttamista äänistä ja vastaa siten liikennemelua.

Turvetuotannosta aiheutuva meluhaitta on yleensä paikallista ja kuljetusten aiheuttama meluhaitta keskittyy pienten teiden ympäristöön. Valtateillä turpeen kuljetuksen aiheuttama melun lisäys jää kokonaisuuteen nähden vähäiseksi.

Turvetuotannosta aiheutuva melu ei ole jatkuvaa. Tuotantopäiviä on keskimäärin 30–50 vuodessa. Turvetuotannon ja kunnostuksen eri työvaiheet voivat aiheuttaa melulle annettujen ohjearvojen ylityksiä läheisissä vapaa-ajan asuinrakennuksissa.

Liikenne

Tuotantokaudella liikennettä syntyy lähinnä tuotantoalueelle ja takaisin, työmatkaliikenne ja esimerkiksi satunnaisia lavettikuljetuksia. Hankealueelta tuotetun turpeen toimitukset tehdään lähes ympärivuotisesti ja tasaiseen tahtiin. Kuljetusmatkat yleensä lyhyitä, usein alle 100 km. Yhden rekka-auton vetoisuus on 100–120 m³ turvetta. Turve kuljetetaan aumalta ensin Siikaistentielle (Pyntäinen-Kantti mt 02700), josta kohti käyttöpaikkoja.

Liikenteen haitallisten vaikutusten suuruus riippuu häiriintyvien kohteiden läheisyydestä. Turvekuljetusten aiheuttamaa meluhäiriötä voidaan pitää vilkkaasti liikennöidyillä teillä pienenä, mutta vähäliikenteisillä teillä turvekuljetukset aiheuttavat lyhytkestoisen muutoksen melutasossa.

Turvetuotantoalueella tiestöä tarvitaan kuljetuksia, työkoneiden liikkumista, vesiensuojelujärjestelmien huoltotöitä ja palosuojelua varten. Liikenteen ympäristövaikutukset aiheutuvat valtaosin turpeen kuljetuksesta suolta käyttäjille.

Työllisyysvaikutukset

Rynkäisen turvetuotanto työllistää paikallisesti turvetuotannossa ja turpeen lastauksessa ja kuljetuksessa. Turvetta tuotetaan pääsääntöisesti kolmen kesäkuukauden aikana ja toimitetaan asiakkaalle tarpeen mukaan. Vuosityöpaikoiksi muutettuna Rynkäisen tuotannon ja kuljetusten suora työllisyys on muutama henkilötyövuosi.

Varastointi ja jätteet

Tuotantoalueella ei varastoida suuria määriä poltto- ja voiteluaineita. Tuotannossa käytetään traktoreita, joiden yhteenlaskettu kevyen polttoaineen kulutus tuotantokauden aikana on 3 000 l. Lisäksi käytetään voiteluöljyjä noin 100 l sekä muita voiteluaineita 10 kg.

Polttoöljy varastoidaan tuotantokauden aikana irrallisessa ja siirrettävässä farmarisäiliössä. Paikka on rakenteeltaan sellainen, että aineet eivät pääse

leviämään vesistöön tai pohjaveteen vahinkotapauksissa. Farmarisäiliössä on valuma-allas. Tuotantoalueella varastossa säilytettävän polttoaineen määrä on pieni, enintään 1500 l. Määräykset eivät siten vaadi öljysäiliöiden säilyttämistä suojavallissa.

Varastoauumat suojataan tuotantokauden päättyessä muovilla. Hakija toimittaa jäteöljyn, muut ongelmajätteet ja sekajätteen yrityksen huoltokiinteistölle, jonne järjestetään asianmukaiset säiliöt. Sekajätteen noutaa kunallinen jätteenkerääjä viikoittain ja jäteöljyt toimitetaan erikseen niille tarkoitettuihin vastaanottopisteisiin. Jätteiden kuljetuksen hoitaa Honka-Rinta Oy.

Arvio syntyvien jätteiden määristä:

Muut moottori-, vaihteisto- ja voiteluöljyt	50 l/a
Kiinteä öljyjäte	alle 20 kg/a
Paristot ja akut	alle 5 kg/a
Metalli	alle 5 kg/a
sekajäte	alle 1 m ³ /a
aumamuovi	1 000 kg/a
öljynsuodattimia	5 kpl/a
voitelupatruunoita	alle 10 kpl/a

Hakemukseen on liitetty kaivannaisjätedirektiivin mukainen jätehuoltosuunnitelma.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Rynkäisen turvetuotantoalueen kuivatusvesien käsittely toteutetaan seuraavilla vesiensuojelurakenteilla:

- sarkaojien lietealtaat
- sarkaojien päisteputkitus
- sarkaojien lietteenpidättimet
- laskeutusallas 1 kpl
- virtaamansäätöpadot 1 kpl
- mittapato 1 kpl

Kuivatusvesien puhdistus virtaamansäädöillä, laskeutusaltaalla ja sarkaojarakenteilla täyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimustason ottaen huomioon tuotantoalueen koko ja olosuhteet tuotanto- ja vesiensuojelumenetelmien käytölle sekä hankkeesta aiheutuva vesistökuormitus ja sen vaikutukset alapuoliseen vesistöön.

Turvetuotanto toteutetaan osaavalla toiminnanharjoittajalla (luvan hakija). Toiminnan tarkkailu tullaan toteuttamaan esitetyn mukaisesti, ELY-keskuksen hyväksymillä tarkkailuohjelmilla ja ulkopuolisen tahon tekemillä tarkkailuilla.

Kaikissa turpeen tuottamiseen liittyvissä toiminnoissa noudatetaan pinta-alaolosuhteet huomioon ottaen parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) sekä ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP). Edellä esitetyt vesienkäsittelytoimenpiteet edustavat hakijan arvion mukaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Tuotantotoimenpiteet ja liikennöinti hankealueella toteutetaan niin, että se ei aiheuta lähialueen asutukselle kohtuutonta pöly- ja meluhaittaa. Jätehuolto järjestetään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Rynkäisen turvetuotantoalueella ei ole mahdollisuuksia pintavalutusken-
tälle tai vastaavalle. Tuotantoalue rajoittuu vesi- ja sähköjohtolinjoihin. Var-
sinainen tuotantoala on pieni, alle 5,0 ha, ja tuotantoaika lyhyt. Hakija pitää
esitettyä vesiensuojelurakennetta riittävänä.

Tuotantoalue, sen ympäristö ja toiminnan vaikutukset ympäristöön

Tuotantoalueen nykytila

Kyseessä on tuotannossa oleva alue. Rynkäisen turvetuotantoalue rajoit-
tuu pääosin ojitettuihin metsämaihin, kangasmetsiin ja maatalousmaihin.
Ympäriällä olevat metsäalueet ovat puustoisia ja ehkäisevät osaltaan tur-
peen pölyn ja melun leviämistä metsäiselle lähialueelle. Ympäröivät alueet
ovat suurelta osin aktiivisessa maa- ja metsätalouskäytössä.

Rynkäisen tuotantoalueesta koilliseen noin 1 km etäisyydellä sijaitsee
Neova Oy:n (entinen Vapo Oy) ja Lämpö Rautjärvi Oy:n turvetuotantoalu-
eet.

Asutus ja maankäyttö

Tuotantoalueen lähiympäristö on suurelta osin metsätalouskäytössä. Lä-
himmät vapaa-ajan kiinteistöt sijaitsevat tuotantoalueesta noin 150 m län-
teen sekä noin 300 m etelään. Lähin vakituinen asutus sijaitsee tuotanto-
alueesta noin 1,0 km luoteeseen. Tuotantoalueen läheisyydessä on sähkö-
linja.

Tuotantoalueen läheisyydessä ei ole kaivoja eikä vedenottoamoita. Lähe-
isyydessä ei ole erityisiä virkistyskäyttöarvoja tai virkistysalueita.

Hankkeella ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia asutukseen ja maan-
käyttöön.

Luonto ja suojeluarvot

Rynkäisen turvetuotantoalueen lähistöllä sijaitsee Rynkäkeidas, joka kuu-
luu Haapakeitaan soidensuojelualueeseen. Rynkäkeidas on pienehkö kei-
dassuo, jonka keskellä on runsaasti allikoita. Rynkäkeidas on osa Haapa-
keitaan Natura 2000 -aluetta.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva Haapakeidas (SCI, SPA, FI0200021) on laaja ja erämainen kokonaisuus, joka käsittää kymmenkunta erillistä suurta suota ja lukuisia pienempiä soita. Myös lähinnä Rynkäisen tuotantoaluetta sijaitsevat Haapakeidas, Huidankeidas ja Rynkäkeidas kuuluvat tähän Natura-alueeseen. Alueella esiintyvät kaikki seudulle ominaiset suoyhdistymät ja suotyypit. Kasvillisuudessa on sekä eteläistä että pohjoista lajistoa. Eläimistö on erittäin monipuolinen ja lajirikas.

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan etäisyys turvetuotantoalueelta Haapakeitaan Natura 2000 -alueelle on vähimmillään noin 30 m. Tuotantoalueen kuivatusvesiä ei johdeta Natura-alueelle. Kuivatusvedet johdetaan ojaan, joka laskee Natura 2000 -alueen vieritse Rynkäjokeen.

Satakunnan maakuntakaavassa Rynkäisen turvetuotantoalueen eteläpuolelle on merkitty luonnonsuojelualue (SL). Turvetuotantoalue ei vaikuta näihin alueisiin heikentävästi eikä tuotantoalueen kuivatusvesiä lasketa kyseisille alueille.

Pohjavesialueet

Rynkäisen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue, Pieksunkangas (0209908), sijaitsee tuotantoalueesta noin 2,5 km koilliseen. Pieksunkangas on luokiteltu muuksi vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (2).

Vesistö

Vesistö ja sen tila

Rynkäisen turvetuotantoalue sijaitsee Karvianjoen vesistöalueen (36) Ota-monjoen valuma-alueen (36.06) Rynkäjoen osavaluma-alueella (36.067). Rynkäjoen yläosasta käytetään nimeä Pieksuluoma.

Karvianjoen vesistöalueen pinta-ala on 3 438 km² ja järvisyys 4,55 %. Alueella on lukuisia pieniä järviä ja runsaasti soita. Monet järvistä ovat matalia. Peltojen osuus on 12 %. Vesistöissä on tehty laajoja vesistöjärjestelyjä. Valtaosa joista ja puroista on perattu.

Rynkäisen tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaan ja mitatapadon kautta noin 300 m ojaa pitkin Rynkäjokeen. Rynkäjoki laskee noin 15 km:n päässä Samminjokeen. Vedet laskevat edelleen Hirvijärveen. Rynkäjoen valuma-alueen pinta-ala on 63,13 km².

Virtaamat Rynkäjoessa, turvetuotantoalueelta laskevan ojan liittymän alapuolella ($F = 18,36 \text{ km}^2$) ovat:

MNQ	14 l/s
MQ	230 l/s
MHQ	1 734 l/s

Virtaama-arviot on laskettu Suomen ympäristökeskuksen Vesistömallijärjestelmän Rynkäjoen valuma-alueelle simuloimista vuosien 2000–2019 virtaama-arvoista.

Tuotantoalueen ylä- ja alapuolisten yksittäisten vesinäytteiden tulosten perusteella Rynkäisen turvetuotannolla ei ole suuria vaikutuksia tai muutoksia Rynkäjoen veden laatuun. Näytepisteet ovat Rynkäjoki, Harjunnevantie ja Rynkäjokeen laskeva oja. Näissä näytepisteissä hapen, kiintoaineen tai pH:n osalta ei ole havaittavissa suuri muutoksia. Väriluku, sähkönjohtavuus ja kokonaistyyppi ovat suurempia ennen Rynkäisen turvetuotantoalueen laskuojaa verrattuna sen alapuolella olevaan vesistöpiisteeseen, johon laskee muitakin laskuojia. Näytetuloksia vuodelta 2017 on esitetty hakemuksessa.

Kalasto ja kalastus

Rynkäjoessa esiintyy lähinnä särkeä, ahventa, haukea ja jonkin verran taimenta. Rynkäjoessa saattaa esiintyä myös pienimuotoisille jokivesille tyypillistä kivisimppua ja madetta. Kivisimpun mahdollinen esiintyminen rajoittuu voimakkaasti virtaaviin koskipaikkoihin. Satakunnan raputalous selvityksessä Rynkäjoki on merkitty hyvin tai kohtalaisesti ravulle sopivaksi alueeksi.

Rynkäjoessa Ristikosken sähkökalastusalalla on suoritettu sähkökoekalastuksia vuosina 2012, 2014 ja 2017. Koekalastuksissa on havaittu taimenta, haukea, kivisimppua, madetta ja särkeä.

Samminjoen kalasto lienee humuspitoisille virtavesille tyypillinen. Jokeen on muun muassa istutettu jokirapua. Purotaimenta ei selvitysten mukaan Samminjoessa esiinny.

Alueella harjoitetaan lähinnä virkistyskalastusta.

Turvetuotantoalueen vesien vaikutukset Rynkäjokeen ja Samminjokeen ovat vastaavanlaisia kuin metsäojista tulevilla vesillä. Rynkäjokeen laskee myös paljon pelloilta tulevia vesiä. Turvetuotantohankkeen vesistö päästöillä ei arvioida olevan suurta merkitystä Samminjoen veden laatuun ja kalastoon.

Vesistön käyttö

Turvetuotantohanke ei heikennä vesistön nykyisiä virkistyskäyttömahdollisuuksia.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Arvio turvetuotantoalueen päästöjen aiheuttamista ravinteiden, kiintoaineen ja COD_{Mn}-arvon pitoisuuslisäyksistä Rynkäjoen yläosassa, tuotantoalueelta laskevan ojan liittymän alapuolella, on esitetty taulukossa 2.

Päästöistä ei arvioida aiheutuvan merkittäviä muutoksia jokiveden ravinne- ja kiintoainepitoisuuksiin tai COD_{Mn}-arvoihin.

Turvetuotantoalueen valumavesien pH-arvoja ei ole tutkittu. Alueen kuivatusvesien suhteellinen osuus Rynkäjoen valumasta on kuitenkin niin pieni, ettei kuivatusvesien mahdollisella happamuudella ole merkittävää vaikutusta Rynkäjoen yläosan pH-arvoihin.

Taulukko 2. Arvio tuotantovaiheen päästöistä aiheutuvista ravinteiden, kiintoaineen sekä COD_{Mn}-arvon pitoisuuslisäyksistä Rynkäjoen yläosassa eri virtaamatilanteissa.

Virtaamatilanne	Kok. P (µg/l)	Kok. N (µg/l)	Kiintoaine (mg/l)	COD _{Mn} (O ₂ mg/l)
MNQ	0	0	0,2	1
MQ	0	6	0,1	0
MHQ	0	3	0,0	0

Hakijan arvion mukaan turvetuotannon kuivatusvesien vaikutus Rynkäjoen valuma-alueella on yhteisvaikutuksenakin tarkasteltuna vähäinen verrattuna alueen maa- ja metsätalouden aiheuttamaan kuormitukseen. Vaikutusten arvioidaan olevan vähäiset, koska alue on jo ojitettua ja koska Rynkäisen tuotantoalueella suurennetaan laskeutusallasta, ja se varustetaan virtaamansäätöpadolla ja mittapadolla.

Turvetuotannolla ei arvioida olevan vaikutusta alapuolisiin virtaamiin tai veden korkeuksiin.

Kyrön- ja Lapuanjoen valuma-alueilla tehtiin kesällä 2002 liettymisselvitys, jossa kartoitettiin kymmeneltä tuotanto- tai kunnostusvaiheessa olevalta erikokoiselta ja eritasoisilla vesiensuojelurakenteilla varustetulta turvetuotantoalueelta peräisin olevan kiintoaineen kulkeutumista alapuolisissa virtavesistöissä. Selvityksen perusteella pääosa turvetuotantoalueilta huuhtoutuvasta kiintoaineesta oli sedimentoitunut alle 1,5 km:n etäisyydelle turvetuotantoalueesta. Kun sovelletaan selvityksen tuloksia Rynkäisen turvetuotantoalueelle, arvioidaan turvetuotannosta johtuvan liettymisen olevan mahdollista tuotantoalueen alapuolisessa laskuojassa sekä Rynkäjoen yläosalla noin 1,2 km matkalla turvetuotantoalueelta laskevan ojan liittymästä alavirtaan.

Karvianjoen vesistöalueella ei juurikaan esiinny happamia sulfaattimaita.

Ympäristöriskit

Turvetuotantoalueelle laaditaan paloturvallisuussuunnitelmat, jotka toimitetaan paikallisen palonviranomaisen käyttöön. Suunnitelmissa näkyvät tarvittavat tiedot paloturvallisuuden hoitamisesta, palokalustosta,

tuotantoalueiden kartat ja muun muassa tukikohdan koordinaattipisteet. Tuotantoalueelle rakennetaan palokaivoja.

Tuotantoalueella tullaan käyttämään tuulipussia ja tuulimittaria. Kovan tuulen aikana työskentelyä pyritään välttämään.

Turvetuotantoalueelle hankitaan ympäristövahinkovakuutus. Luvanhakijalla ei ole käytössään ympäristöasioiden hallintajärjestelmää.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Käyttö- ja päästötarkkailu

Turvetuottaja tarkkailee kuivatusvesien laatua ja määrää. Koska tuotantoalueen vesiensuojelurakenteet ovat muuttumassa, laaditaan ajantasainen käyttö- ja päästötarkkailuohjelma.

Käyttö- ja päästötarkkailu perustuu päiväkirjaan tai vastaavaan, johon kirjataan tiedot tuotantoalueen ojituksista, kunnostuksista ja tuotannon etene- misestä, vesiensuojelurakenteiden valmistumisesta ja niiden kunnon seu- rannasta, laskeutusaltaiden ja lietetaskujen tyhjennykset ja muut vastaavat tapahtumat, joilla arvellaan olevan vaikutusta turvetuotantoalueelta purkau- tuvan veden määrään ja kuormitukseen. Käyttö- ja hoitotarkkailupäiväkirjo- jen tiedot toimitetaan tarvittaessa Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja turvetuotantoalueen velvoitetarkkailusta vastaavalle konsultille. Päästötark- kailulla pyritään selvittämään turvetuotantoalueella syntyvän kuormituksen laatu ja määrä, kuormituksen ajallinen vaihtelu sekä vesiensuojelurakentei- den toimivuus.

Tuotantovaiheen tarkkailuksi esitetään seuraavaa:

Vesienkäsittelymenetelmän tehoa tarkkaillaan ottamalla näytteet ennen laskeutusallasta ja sen alapuolelta. Vesinäytteet otetaan neljä kertaa vuo- dessa vuosittain (maalis-toukokuu, kesä-heinäkuu, syys-lokakuu ja joului- helmikuu). Näytteenoton yhteydessä mitataan virtaama. Niinä vuosina kun päästötarkkailua ei tehdä, mitataan virtaama kerran viikossa. Näytteistä määritetään pH ja kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) sekä kiintoaineen, kokonaisfosforin ja kokonaistypen pitoisuudet. Poikkeustilanteissa (esimer- kiksi kovat sateet, kaivutyöt) päästötarkkailuvuosina tuottaja ottaa ylimää- räisiä kuormitusnäytteitä.

Jälkihoitovaiheen päästöjä tarkkaillaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskuksen määräämän ajan.

Tarkkailuvuosina päästöt lasketaan käyttäen tuotantoalueen omia pitoi- suus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja. Niinä vuosina, kun pitoisuusmittauk- sia ei tehdä, päästöjen laskennassa käytetään tukena lähialueen jatku- vassa tarkkailussa olevien tuotantoalueiden pitoisuuksia ennen tehostettua

vesienkäsittelyä. Vesienkäsittelymenetelmän tehona käytetään tuotanto-alueelta aiemmin mitattua tehoa.

Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina seuraavia luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyyppi 500 µg/l ja kiintoaine 2 mg/l. COD_{Mn}-taustapitoisuutena käytetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymää pitoisuutta.

Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet, myös ohijuoksutukset ja muut häiriötilanteet. Jatkuvatoimisen virtaamamittaus-aseman järjestäminen kohteelle on vaikeaa, koska kohteella ei ole sähköistämismahdollisuuksia.

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoreportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä.

Tarkkailu toteutetaan vahvistettujen standardien mukaisesti. Tarkkailureporteissa esitetään tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset.

Vesistötarkkailu

Vesinäytteet otetaan kolme kertaa vuodessa (maalis-toukokuu, kesä-heinäkuu ja syys-lokakuu). Vesistönäytteistä analysoidaan: lämpötila, väriarvo, pH, kemiallinen hapenkulutus COD_{Mn}, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, kiintoaine, rauta ja sameus. Tuotantoalue liitetään mahdollisuuksien mukaan alueen yhteiseen vesistötarkkailuohjelmaan.

Esitetyt vesistötarkkailupisteet ovat jo olemassa olevia tarkkailupisteitä. Vesistötarkkailupisteet ovat:

Rynkäjoki, Harjunnevantie N: 6878554 - E: 242106 (ETRS-TM35FIN)
Rynkäjokeen laskeva oja N: 6878322 - E: 237795 (ETRS-TM35FIN)

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi perustelusta syystä, esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintumisen perusteella päättää, että tarkkailua harvennetaan.

Kalataloustarkkailu

Kalataloustarkkailuohjelma toimitetaan hyväksyttäväksi lupapäätöksen lainvoimaan tulon jälkeen. Tarkkailu pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa (Rynkäjoen, Samminjoen kalataloudellinen yhteistarkkailu).

Vahinkoja estävät toimenpiteet

Kalatalousmaksu / -velvoitteet

Ympäristöluvan myöntämisestä ei todennäköisesti koidu kalatalouden säilymiselle tarpeellisten olosuhteiden heikentymistä, ottaen huomioon, että merkittävimmät kalavedet sijaitsevat verrattain etäällä tuotantoalueista.

Turvetuotantohankkeen vesistö päästöillä ei arvioida olevan suurta merkitystä Samminjoen veden laatuun ja kalastoon, joten myöskään kalataloudelle aiheutuvaa korvattavaa haittaa ei synny.

Luvan hakija esittää 150 € suuruista vuosittaista kalatalousmaksua.

Muut toimenpiteet

Turvetuotantotyön ajankohta, kuiva kesäkausi, ja työn luonne aiheuttavat paloturvallisuusriskin. Tuotantoalueelle laaditaan vuosittain turvallisuus-suunnitelma. Suunnitelmista ja ohjeista annetaan koulutusta ja ne jaetaan työmaalla toimivalle henkilöstölle ja yrittäjille. Työmaalle nimetään palo- ja pelastusvastaava, joka vastaa mahdollisen tulipalon alkusammutuksesta ja muiden hätätilanteiden hoitamisesta. Työmaalla on tarvittava alkusammutuskalusto ja ensiapuvälineistö sekä toiminta- ja ensiapuohjeet onnettomuustilanteiden varalle.

Tuotantoalueella ei ole sellaisia vesiensuojelurakenteita, jotka aiheuttaisivat erityistä riskiä ympäristölle. Laskeutusaltaan penkan pettäessä voi normaalia suurempia kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksia päästä alapuoliseen vesistöön. Laskeutusaltaan sortumat tai vastaavat eivät Rynkäisen oloissa aiheuta erityistä riskiä. Turvetuotantoalue sijaitsee suhteellisen kaukana merkittävistä vesistöistä. Häiriö on aina lyhytaikainen ja sen korjaustoimet ratkaistaan tapauskohtaisesti. Kaikista häiriötilanteista sekä niiden korjaustoimista ilmoitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskukselle. Tilanteita pyritään ennaltaehkäisemään rakenteiden hoidolla, kunnon seurannalla ja korjaustoimilla.

Rynkäisen turvetuotannon jatkaminen ei aiheuta muutoksia nykytilaan. Tuotantopinta-alan poistaminen turvetuotantokäytöstä muuttaa maisemaa siten, että todennäköisesti poistuma-alueet tulevat muuttumaan kasvipeitteisiksi joko luontaisesti tai viljelyn tuloksena.

Korvaukset

Rynkäisen turvetuotannon vesistövaikutukset kohdistuvat pääosin virkistyskäyttöarvoltaan ja kalataloudelliselta arvoltaan vähäiseen Rynkäjokeen. Samminjoessa kalataloudelliset vaikutukset jäävät hakijan arvion mukaan todennäköisesti vähäisiksi.

Rynkäisen turvetuotannon kuormitus pienen tuotantopinta-alan johdosta ei todennäköisesti muuta Rynkäjoen ja Samminjoen vesistön laatua. Hakija

arvioi Rynkäisen kuormituksen vesistö- ja kalatalousvaikutukset kokonaisuudessaan sen tasoisiksi, että niistä ei aiheudu korvattavaa vahinkoa.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 5.2.–15.3.2021.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Kankaanpään kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja kalatalousviranomaiselta, Kankaanpään kaupungilta ja Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiselta sekä Metsähallitukselta.

Lausunnot

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue

Hankealue sijoittuu maakuntakaavan luo-alueelle. Kyseessä on laajahko alue, jolle sijoittuu useita maakuntakaavan suojelualueita. Luo-alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttö ja -toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että alueen luonnon monimuotoisuuden arvot säilyvät.

Tuotantoalueen vedet laskevat Haapakeitaan Natura 2000 -alueen ja soijensuojelualueen rajaojaa pitkin alapuoliseen vesimuodostumaan. Natura-alue sijaitsee tuotantoalueen välittömässä läheisyydessä, noin 40 m:n päässä.

Tuotantoalueelta vedet laskevat 350 m metsäojaa pitkin Rynkäjokeen ja Rynkäjokea pitkin noin 15 km Samminjokeen. Rynkäjokea ei ole valuma-alueen pienen koon takia tyypitelty tai luokiteltu. Hakemuksen liitteenä olevassa taulukossa on vedenlaatutietoja Rynkäjokeen laskevasta ojasta, joka ei liity hakemukseen. Rynkäjoesta on vain yksi näytteenottokerta 30.5.2017 (havaintopaikka Rynkäjoki Harunnevantie), jolloin kokonaisfosforipitoisuus oli 46 µg/l ja kokonaisfosforipitoisuus 740 µg/l. Turvemaiden jokien pintavesityypeissä fosforitaso vastaa tyydyttävää tilaa ja tyypitaso hyvää. Koska sisävesien luokittelussa painotetaan fosforia, Rynkäjoen ekologinen tila voidaan arvioida tuon yhden mittauskerran perusteella tyydyttäväksi. Tiedot joen tilasta eivät riitä viralliseen luokitukseen.

Samminjoki kuuluu tyypiltään keskisuuriin turvemaiden jokiin. Samminjoen ekologinen tila on pudonnut hyvästä tyydyttävään kolmannen luokittelukauden vuosien 2012–2017 tarkkailutulosten perusteella. Samminjoen luokiteluaineistossa keskimääräinen pintaveden kokonaisfosforipitoisuus on ollut 63 µg/l ja kokonaistyyppipitoisuus 1 006 µg/l, kun ekologisesti hyvässä tilassa kokonaisfosforipitoisuuden tulisi olla enintään 40 µg/l ja kokonaistyyppipitoisuuden enintään 900 µg/l. Kokonaisfosforipitoisuus on kolmannessa luokittelussa pudonnut luokkaan välttävä, koska ravinnetaso on noussut edellisestä luokittelukaudesta. Luokittelun yhteydessä turvetuotanto tunnistettiin yhdeksi niistä merkittävistä paineista, jotka uhkaavat hyvän tilan saavuttamista.

Rynkäjoen valuma-alueella on vireillä kolme uutta turvetuotantoalueen ympäristölupaa. Alueella on myös ennestään paljon turvetuotantoa. Varsinais-Suomen ELY-keskus on katsonut, että turvetuotannon lisääminen alueella uhkaa vesienhoidon tavoitteita ja on valittanut aluehallintoviraston päätöksistä Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituksissa arvioitiin, että Rynkäjoen valuma-alueesta oli turvetuotannossa noin 4,5 % ja uusien alueiden myötä osuus nousisi jopa 6,7 %:iin.

Tuotantoalueelle on suunniteltu tehtäväksi vain perustason vesienkäsittelyn rakenteet. Tehostetun vesienkäsittelyn puuttumisesta aiheutuisi ylimääräistä kuormitusta, jos tuotantoaika olisi normaalin pituinen eli useita vuosikymmeniä. Tuotantoaika on kuitenkin jäljellä enää 6 vuotta. Mikäli tuotanto päättyy viimeistään vuonna 2027, ei tehostetun vesienkäsittelyn rakentamiseen kannata ryhtyä muun muassa rakennusaikaisten päästöjen takia. Tuotantoalueen vuosipäästöiksi on arvioitu 540 kg kiintoainetta, 1,7 kg kokonaisfosforia, 64 kg kokonaistyyppiä ja 1 000 kg COD_{Mn}.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa kaikissa pintavesissä hyvä ekologinen tila viimeistään vuoteen 2027 mennessä. Ehdotuksessa Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmaksi vuosille 2022–2027 on esitetty, että Karvianjoen valuma-alueella fosforikuormitusta tulee vähentää 55 % ja typpikuormitusta 35 %. Tavoitteen saavuttamiseksi ravinnekuormituksen vähennystarve on merkittävä kaikilla sektoreilla. Turvetuotannosta aiheutuu myös kiintoainekuormitusta, mikä on ravinnekuormituksen lisäksi merkittävä ekologista tilaa heikentävä tekijä.

Suunniteltu laskeutusallas täyttää mitoitusohjeet, mutta tehostetun vesienkäsittelyn puutteen takia ELY-keskus suosittaa, että laskeutusaltaan viipymää kasvatettaisiin. Lisäksi tuotantoalueelle olisi hyvä lisätä useampia virtaamaa säätäviä rakenteita.

Vesistötarkkailun suunnitelma on esitettävä ELY-keskuksen hyväksyttäväksi. Esitetystä poiketen päästötarkkailu voidaan tehdä ilman vesienkäsittelyrakenteiden tehokkuuden arviointia, mikäli tuotanto loppuu 6 vuoden kuluessa.

Hakemuksen mukaan tuotantoaluetta lähin käytössä oleva rakennus on vapaa-ajan rakennus ja sijaitsee vain 150 m etäisyydellä. Rakennus- ja

huoneistorekisterin mukaan kyseinen talo on kuitenkin tyhjiillään. Tuotanto-alue yltää nykyisin osittain kyseisen rakennuksen kiinteistön puolelle, mutta tämä osio olisi hakemuksen suunnitelman mukaan poistumassa käytöstä. Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen mukaisesti uusilta turvetuotanto-alueilta ja auma-alueilta tulee olla vähintään 500 m lähimpään asutukseen.

Mikäli toiminnalle myönnetään ympäristölupa ja toiminta loppuu 6 vuoden kuluessa, ei tarkkailuja ole tarpeen jatkaa kuin siihen asti, että ELY-keskus on todennut lopputoimenpiteet tehdyiksi. Jälkihoidossa tulee kiinnittää huomiota erityisesti alueen pitkäaikaisten päästöjen hallintaan ja on suositeltavaa jättää alueen vesienkäsittelyrakenteet tulevan maankäytön käyttöön.

Ilman tehostetun vesienkäsittelyn rakenteita tuotantoalueelle voidaan myöntää ainoastaan määräaikainen ympäristölupa vuoteen 2027 saakka. Tuotanto tulee ajaa alas hallitusti ja riittävän nopeasti, jottei ylimää räisiä päästöjä ja muita haittoja synny. Alueen loppukäyttöön tulee kiinnittää huomiota päästöjen minimoimiseksi.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen

Rynkäinen sijaitsee Karvianjoen vesistöalueella Otamonjoen valuma-alueen Rynkäjoen osavaluma-alueella. Turvetuotantoalueelta kertyvät vedet kulkevat metsäojia pitkin Rynkäjokeen, Samminjokeen ja Hirvijärven ja Tunturi-, Heini- ja Koirajoen kautta Siikaisjärveen.

Siikaisten alue on ollut 1980-luvun alkuun saakka Pohjois-Satakunnan rapua. Esimerkiksi Hirvijärven kalastusalueen vesillä Samminjoki-Hirvijärvi-Heinijoki rapusaalis oli vielä vuonna 1980 8 000 mitantäyttävää rapua. Siikaisten kalastuskunnan vesialueiden, eli Siikaisjärven, Koira- ja Siika-joen ja Tunturi- ja Riihijoen rapusaalis oli samaan aikaan noin 17 000 mitantäyttävää rapua. Luultavasti pyyntiä on ollut myös Rynkäjoessa, kuten alueen muissakin vesissä. Siikaisten rapukannat tuhoutuivat 1980-luvun alussa. Syyksi arveltiin rapuruttoa. Samoihin aikoihin käynnistyneet turvesoiden kuivatukset saattoivat myös vaikuttaa rapukantoihin, samoin metsäojitukset. Ympäristön muuttuminen on vähintäänkin vaikeuttanut tai jopa estänyt rapukantojen palautumista entisiin rapuvesiin.

Rynkäjoen alueella turvetuotannon kuntoonpano eli soiden kuivatus alkoi vuonna 1978. Ennen ympäristölupien määräämistä tuotantoalueiden vesiensuojelurakenteet olivat vaatimattomia ja kuormitus sen mukaista. Pitkään jatkunut kiintoaine- ja ravinnekuormitus on vaikuttanut myös Rynkäjokeen.

Samminjoen-Rynkäjoen alueella ei enää esiinny rapua, mutta kalataloudellisen velvoitetarkkailun yhteydessä havaittiin, että Rynkäjoessa on oma harvahko taimenkanta. DNA-testien perusteella kävi ilmi, että kanta poikkeaa muista tunnetuista kannoista. Rynkäjoella ja Samminjoella toteutettiin vuonna 2017 uomien virtavesi-inventointi ja ylimääräiset sähkökalastukset, jotka kustannettiin alueen turvetuottajille määrätyillä kalatalousmaksuilla.

Rynkäjoen ylin koekalastuspaikka sijaitsi Rynkäisissä, vajaat 2 km Rynkäisen tuotantoalueen kuivatusvesien purkupaikasta alavirtaan. Koealan saalis koostui pelkästään taimenista. Saaliissa oli sekä ensimmäisen kasvu-kauden yksilöitä että vanhempia yksilöitä. Koealan laskennallinen taimentiheys oli 21,4 yksilöä/m², eli varsin korkea. Joen alavirtaan seuraavalla koealalla taimen oli myös ainoa saalislaji, mutta saatu yksilömäärä oli pienempi. Alempaa joesta saaliiksi tuli kivisimppuja ja mateita.

Rynkäjoen kalataloudellinen arvo osoittautui taimensaaliin perusteella, huolimatta pitkään jatkuneesta kiintoaine- ja ravinnekuormituksesta, jopa ennakoitua suuremmaksi. Koskien inventoinnin perusteella kävi ilmi, että Rynkäjoen kosket ovat kovin perattuja ja sopivien kutu- ja poikasalueiden puute luultavasti rajoittaa taimenten esiintymistä. Luultavasti jo melko pienillä toimilla, kuten talkootyypisillä virtavesikunnostuksilla, taimenen elinoloja Rynkäjoella olisi mahdollista parantaa.

Taimen on pystynyt Rynkäjoessa vallitsevissa, osin epäedullisissakin oloissa ylläpitämään lisääntyvää taimenpopulaatiota. Uuden turvetuotannon käynnistäminen olisi joen taimenen kannalta hyvin haitallista. Hakemuksen mukaisen pienen jo tuotannossa olevan turvesuon kuormitusvaikutus ei liene kokonaisuuden kannalta merkittävä, mutta sekin osaltaan vaikuttaa Rynkäjokeen ja vesieliöiden elinoloihin siellä.

Turvetuotannon aiheuttamien kalataloudellisten haittojen ja vahinkojen estämiseen tulee hakijalle määrätä vuotuinen kalatalousmaksu, jonka suuruus on 500 euroa. Kalatalousmaksu käytetään Rynkäjoen elinympäristökunnostuksiin tai muihin hoitotoimiin osana Siikaisten alueen kuormittajien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelmaa. Hakijalle tulee myös määrätä kalataloudellinen tarkkailuvelvoite, joka tulee toteuttaa osana Siikaisten alueen turvetuottajien kalataloudellista yhteistarkkailua.

Kankaanpään kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen

Tuotantoalueen etelä- ja länsipuolella oleva suojapuusto tulee säilyttää, jotta pölyn leviäminen loma-asuntojen (maanmittauslaitoksen kartta aineistossa merkattu asuinrakennuksiksi) suuntaan estyy. Lisäksi tuulen suuntaa tulee tarkkailla esimerkiksi tuulipussilla ja käsikäyttöisellä tuulimittarilla.

Pelkkä perustason vesienkäsittelyjärjestelmä ei edusta parasta käyttökel-poista tekniikkaa edes pienillä turvetuotantoalueilla. Alueelle tulee edellyttää perustason lisäksi tehostettu vesienkäsittely.

Alueen ulkopuoliset vedet tulee johtaa vesienkäsittelyjärjestelmien ohi. Alueen ojien ja hakemuksen mukaan laajennettavan laskeutusaltaan kaivuuta ei tule ulottaa kivennäismaahan asti. Lasketusaltaat, sarkaojat ja lietesvyennykset tulee puhdistaa vähintään kerran vuodessa.

Vesistötarkkailusuunnitelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

Mikäli alueella säilytetään polttoainetta, tulee säiliöt sijoittaa tiiville alustalle siten, ettei polttoainetta pääse maaperään tai ojiin. Säiliöiden tulee olla kaksivaippaisia tai kiinteällä valuma-altaalla varustettuja. Säiliöissä tulee olla lukko, laponesto ja ylitäytönestin.

Kaikki toiminnasta tulevat jätteet tulee toimittaa hyväksytyyn jätteiden vastaanottoipaikkaan.

Metsähallitus

Hakemuksen ja valtakunnallisen koekalastusrekisterin perusteella Rynkäjoen luontaisen taimenkannan tilaa voidaan pitää kohtuullisen hyvänä. Koekalastusaloittain joen parhaimmat taimentiheydet ovat olleet alajuoksulta ylöspäin 12–21,4 kpl/100 m² (Ristikoski 2014 12 kpl/100 m², Nokkosmäenkulma 2014 17,5 kpl/100 m² ja Rynkäinen 2017 21,4 kpl/100 m²). Ylin havaittu taimenen esiintymisalue sijaitsee turvetuotantoalueen laskuojan suulta noin 2 km alavirtaan.

Turvetuotannon vesiensuojelurakenteiden tulee olla toimivuudeltaan ja tehokkuudeltaan sellaisia, että uhanalaiselle luonnontaimenelle ja muille virtavesieliöille tärkeät lisääntymis- ja esiintymisalueet Rynkäjoessa eivät heikkene muun muassa kiintoaine- ja humuskuormituksen aiheuttaman liettymisen vuoksi.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Luvan hakija on ympäristölupahakemuksessaan esittänyt 150 € suuruista kalatalousmaksua ja pitää Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelun esittämää 500 € suuruista vuosittaista kalatalousmaksua tuotantoalueen pinta-alan nähden suurena.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausuntoon hakija toteaa, että turvetuotantoalueelle voidaan lisätä virtaamansäätöpatoja tuotantoalueen etelä-/kaakkoiskulmaan. Tuotantoalue liitetään alueen kalataloudelliseen yhteistarkkailuun mukaan. Alueelta tuotetaan vain palaturvetta.

MERKINTÄ

Honkajoen kunta yhdistyi Kankaanpään kaupunkiin 1.1.2021.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Lämpö Rautjärvi Oy:lle määräaikaisen ympäristöluvan Rynkäisen turvetuotantoon Kankaanpään kaupungissa Karvianjoen vesistöalueella hakemuksen täydennykseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennysten mukaisesti siten muutettuna kuin lupamääräyksistä ilmenee. Tuotantoalueen pinta-ala auma-alueineen on noin 4,9 ha.

Lupamääräykset

Päästöt vesiin

1. Turvetuotantoalueen vedet on johdettava 27.1.2021 toimitetun hakemuksen täydennyksen "Rynkäinen, Lyhytmäki 99-408-1-80, Lämpö Rautjärvi Oy, korjattu piirros" kartan mukaisesti vesienkäsittelyrakenteiden jälkeen laskuojan kautta Rynkäjokeen.
2. Tuotantoalueen vedet on johdettava 27.1.2021 toimitetun hakemuksen täydennyksen "Rynkäinen, Lyhytmäki 99-408-1-80, Lämpö Rautjärvi Oy, korjattu piirros" piirustuksen mukaisesti sarkaojarakenteiden, virtausta säättävien patojen ja laskeutusaltaan kautta sekä muutoin hakemussuunnitelmasta ilmenevällä tavalla. Lisäksi tuotantoalueen kaakkois- ja eteläosan kokoojajoihin tulee rakentaa vähintään kaksi virtaamansäätöpatoa tai muuta vastaavaa virtausta säättävää rakennetta.

Sarkaojien päissä on oltava lietesyvännys, lietteenpidätin ja päisteputket. Laskeutusaltaassa on oltava pintapuomit ja purkupään virtaamaa padottava rakenne. Laskeutusaltaan on oltava vähintään mitoitusohjeiden mukainen.

Auma-alueen ja ojien välissä on oltava vähintään 10 m leveä suojakaista, joka estää turpeen joutumisen ojiin.

Tuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava tuotantoalueen ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse eristysojissa, joissa on oltava lietesyvännys. Eristysojia kaivettaessa on käytettävä kaivukatkoja ja vedet on johdettava pintavaluntana vesistöön, jos se on mahdollista.

3. Jos laskeutusallas ei tarkkailun perusteella toimi, on luvan haltijan välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vesienkäsittelyn parantamiseksi ja ilmoitettava tehtävistä toimenpiteistä kirjallisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
4. Laskeutusallas on otettava käyttöön 30.4.2022 mennessä. Sen valmistumisesta on ilmoitettava ennen käyttöönottoa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vesienkäsittelyrakenteisiin saa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.

5. Vesienkäsittelyrakenteet ja ojustot on pidettävä jatkuvasti toimintakunnossa ja niiden toimivuus on tarkastettava säännöllisesti.

Laskeutusallas, sarkaojat ja lietesyvennykset on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantokauden päätyttyä ja aina muulloinkin tarpeen vaatiessa. Reuna- ja kokoojaojat ja kivennäismaahan kaivetut ojat on tarkastettava ainakin kerran vuodessa ja puhdistettava tarvittaessa.

Laskeutusaltaasta, lietesyvennyksistä ja ojista poistettava liete on sijoitettava siten, ettei se pääse vesistöön.

Päästöt ilmaan ja melu

6. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumoja ei saa sijoittaa alle 300 m:n etäisyydelle asuinrakennuksista.

Tuotantoalueen ulkopuolelle pölyämistä aiheuttava toiminta on kielletty, kun tuulee idän ja kaakon väliltä. Alueella on oltava asianmukainen tuulen suunnan ja nopeuden osoittava kiinteästi asennettu ja rekisteröivä mittari.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

Tuotantoalueen etelä- ja länsilaidalla kiinteistön 99-408-1-80 alueella oleva suojapuusto tulee säilyttää tuotannon ajan.

Alueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto, varastointi ja lastaus on järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melua. Melutaso ei saa ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (LAeq) klo 7–22. Loma-asuntojen pihapiirissä melutaso ei saa ylittää 45 dB (LAeq) klo 7–22.

Alueella ei saa tehdä kunnostus- tai tuotantotoimia klo 22–7.

Varastointi ja jätteet

7. Tuotanto on toteutettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Luvan haltijan on järjestettävä jätehuolto ja jätteen kuljetus asianmukaisesti.

Luvan haltijan on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

8. Hankealueella ei saa varastoida voiteluaineita tai jäteöljyjä. Tuotantoalueella tuotantokaudella säilytettävän polttoainesäiliön on oltava tiiviillä

alustalla siten, ettei polttoainetta säilytyksen tai tankkauksen aikana pääse maaperään tai ojiin. Polttoainesäiliön on oltava kaksivaippainen tai valuma-altaalla varustettu. Polttoainesäiliössä on oltava ylitäytönestin ja lapones-tin. Luvan haltijan tulee puhdistaa mahdollisessa vahinkotilanteessa pi-laantunut maaperä.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

9. Luvan haltijalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevauri-oiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.
10. Toiminnan häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien joh-tamisjärjestelyistä on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympä-ristökeskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä järjes-tettävä niiden edellyttämä tarkkailu. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistet-tava viipymättä.

Tarkkailut

11. Käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava tämän päätöksen liitteenä 2 ole-van suunnitelman mukaisesti.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan tarkentaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, tarkkailun kattavuutta tai aiheuta kohtuuttomia lisä-kustannuksia.

12. Vesistötarkkailu on tehtävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hy-väksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava viranomaisen hy-väksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tu-losta. Vesistötarkkailu voidaan toteuttaa osana yhteistarkkailua.

Kalataloustarkkailu on tehtävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelma on toi-mitettava viranomaisen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa pää-töksen lainvoimaiseksi tulosta. Tarkkailu voidaan toteuttaa osana yhteis-tarkkailua.

Vesistötarkkailun ja kalataloustarkkailun vuosiraportit on toimitettava Varsi-nais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueelle ja kalatalousviranomaiselle sekä Kankaan-pään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kalataloustarkkailun ra-portti tulee lisäksi antaa tiedoksi Karvianjoen kalatalousalueelle.

Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenve-doissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä ana-lyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Kunnossapitovelvoitteet

13. Luvan haltijan on osallistuttava laskuojan kunnossapitoon siltä osin kuin kunnossapitotarve on aiheutunut turvetuotannon päästöistä.

Kalatalousmaksu

14. Luvan haltijan on maksettava vuosittain maaliskuun aikana 150 euroa kalatalousmaksu Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskelle käytettäväksi vesistöön johdettavien päästöjen vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseen. Ensimmäinen maksu suoritetaan vuodelta 2022.

Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito

15. Tuotannosta poistettavat alueet on vuosittain ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tuotannon lopettamisesta on ilmoitettava etukäteen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueelle ja kalatalousviranomaiselle. Tuotannon lopettamisen jälkeen hankealue on siistittävä ja tarpeettomat rakenteet poistettava. Vesien käsittelyä ja päästö- ja vaikutustarkkailua on jatkettava yhden vuoden ajan. Luvan haltijan on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys alueen tilasta ja jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista.

Turvetuotantoalueen ympäristölupa ja luvan haltijalle määrätyt velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä ja erityisestä syystä kehottaa toimittamaan aluehallintoviraston hyväksyttäväksi toiminnan lopettamista koskeva suunnitelma.

Korvaukset

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesistön pilaantumisesta johtuvaa korvattavaa vahinkoa.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa 31.12.2026 saakka.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 89 ja 93 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Turvetuotanto Rynkäisen alueella on aloitettu vuonna 2013. Alue on kokonaisuudessaan ojitettu. Alueen luonnontila on ojitusten vuoksi merkittävästi muuttunut eikä lupaharkinnassa ole ollut tarpeen soveltaa turvetuotannon sijoittamista koskevia ympäristönsuojelulain 13 §:n 1–3 momenttien säännöksiä. Tuotantoalueella tai toiminnan vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelulain perusteella erityistä suojelumerkitystä omaavia lajeja tai luontotyypejä. Toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista.

Hankealueen eteläpuolella, lähimmillään noin 30 m etäisyydellä, on Haapakeitaan Natura 2000 -alueeseen (FI0200021, SAC/SPA) kuuluva Rynkäkeitaan suoalue. Alueen Natura-tietolomakkeen mukaan alueen suojeluperusteina on useita luontotyypejä ja lajeja. Hankealueen ja luonnonsuojelualueen välissä on jonkin verran puustoa, joka vähentää turvetuotannon pöly- ja meluvaikutuksia. Kuivatusvesiä ei johdeta Natura-alueelle, mutta ne johdetaan Natura-alueen vieritse kulkevaa ojaa pitkin noin 300 m matkan. Aluehallintovirasto arvioi, ettei turvetuotanto lupamääräysten mukaisesti toteutettuna vaikuta kyseiseen luonnonsuojelualueeseen eikä hanke todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on liitetty Natura 2000 -verkostoon.

Kaikki kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaaseen, joka varustetaan pintapuomilla ja virtaaman säätörakenteella. Tuotantoalueella ei ole pintavalutuskenttää, kosteikkoa tai muuta vesiensuojeluohjeistuksen mukaista vesienkäsittelyä. Tuotantoaika on jäljellä vain viisi vuotta ja tuotettava alue on pieni. Vesienkäsittelyrakenteiden rakentamisen aiheuttamat päästöt huomioiden alueelle ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa tällaisia uusia vesienkäsittelyrakenteita. Määräysten mukaisen vesienkäsittelyn voidaan katsoa täyttävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset tuotantoalueen koko ja jäljellä oleva tuotantoaika huomioiden Rynkäisen olosuhteissa.

Tuotantoalue sijaitsee lähellä loma-asutusta, jolle voisi aiheutua kohtuutonta räsytystä tuotannosta aiheutuvasta melusta ja pölystä. Loma-asutuksen ja tuotantoalueen välisen etäisyyden vuoksi tuotantoa on rajattu tuuliolosuhteiden mukaan.

Kalataloudelle aiheutuvia haittoja ehkäistään kalatalousmaksulla tehtävillä toimenpiteillä.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia maakuntakaavaan merkitylle suojelualueelle eikä luo-alueelle.

Rynkäisen tuotantoalue sijoittuu Karvianjoen vesistöalueen Otamonjoen valuma-alueen Rynkäjoen osavaluma-alueelle, jonka pinta-ala on 63,13

km². Hankealueen tuotantoala (4,9 ha) on noin 7,8 % valuma-alueesta. Tuotantoalueen vedet laskevat Rynkäjoen kautta Samminjokeen. Samminjoesta vedet laskevat edelleen Hirvijärveen. Nykyisin tuotantoalueella on puutteelliset vesienkäsittelyrakenteet, luvan myötä alueen vesienkäsittelyrakenteita parannetaan laskeutusaltaalla. Hakijan arvioima tuotantoaikainen vuosittainen päästö on noin 64 kg kokonaistyppeä, noin 1,7 kg kokonaisfosforia ja noin 540 kg kiintoainetta. Kun otetaan huomioon tuotantoalueen valuma-alueeseen suhteutettu pieni koko, lyhyt tuotantoaika, vesiensuojelurakenteiden parantaminen ja arvioidut vesistöön kohdistuvat pienet päästöt, ei hanke vaikeuta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosiksi 2016–2021 tai ehdotuksen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2027 tavoitteiden toteutumista.

Kun otetaan huomioon Rynkäisen ja sen ympäristön tila ja käyttö, turvetuotannosta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Lupamääräysten perustelut

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi määrätään käytettäväksi kohteen olosuhteet ja jäljellä oleva tuotantoaika huomioiden parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, minkä vuoksi ovat tarpeen määräykset 1–5. Koska alueelle on esitetty toteutettavaksi vain perustason vesienkäsittelyrakenteet, on laskeutusaltaan toimintatehon parantamiseksi lupamääräyksessä 2 edellytetty ylimääräisiä virtausta säättäviä rakenteita kokoomaojiin.

Pölypäästöjen ja melun sekä niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan toimenpidevelvoitteet lupamääräyksessä 6. Lähin loma-asutus on noin 150 m:n etäisyydellä. Toiminnasta voi aiheutua asutukselle meluja pölyhaittaa. Pölyhaitan estämiseksi on tarpeen rajoittaa toimintaa itä- ja kaakkoistuulien aikana ja määrätä vähimmäisetäisyydestä auman sijoittamisessa. Asumiseen käytettyjen alueiden melutasolle annetaan enimmäisarvot, jotka vastaavat valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja. Tuotantotoiminta yöllä aiheuttaisi todennäköisesti lähellä olevien asuntojen pihapiirissä 50 dB:n melutason ylittymisen, joten tuotannon keskeyttäminen yöllä on tarpeen kohtuuttoman rasituksen estämiseksi.

Määräykset 7 ja 8 annetaan jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltija on jätelain 12 ja 28 §:n mukaan velvollinen järjestämään jätehuollon ja jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen määrästä ja laadusta sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeen antaa määräys muun muassa polttoaineiden varastoinnista. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on

tarpeen kaivannaisjätteen synnyn ehkäisemiseksi ja sen haitallisuuden vähentämiseksi.

Luvan haltijan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksesta ympäristöön. Lupamääräyksien 11 ja 12 tarkkailu- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten. Vesienkäsittelyn toimivuutta on tarkkailtava. Vuosittain tehtäviin yhteenvetoraportteihin sisällytetään selostukset vesien käsittelyssä havaituista puutteista, jo tehdyistä toimenpiteistä niiden poistamiseksi ja suunnitelma tulevista parannustoimenpiteistä.

Lupamääräyksen 13 kunnossapitovelvoite on tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen poistamiseksi.

Lupamääräys 14 on tarpeen kalataloudelle aiheutuvien haittojen estämiseksi. Kalatalousmaksun suuruutta määrittäessä on otettu huomioon turvetuotannosta aiheutuvien päästöjen suuruus ja vesistössä ilmenevien vaikutusten laajuus sekä vesistön kalataloudellinen arvo. Koska vuosittainen kalatalousmaksu on vähäinen, voidaan maksu suorittaa kerralla useammalta vuodelta, jos luvan saaja ja kalatalousviranomainen niin sopivat.

Turvetuotantoalueelta tulee päästöjä vielä tuotannon päätyttyä. Lupamääräys 15 on tarpeen tuotantoalueen jälkihoidon järjestämiseksi ja päästöjen rajoittamiseksi.

Luvan voimassaolon perustelut

Lupa on myönnetty määräaikaisena hakijan esittämän tuotantoaikaa koskevan arvion mukaisesti hakemuksen vireilletuloaika huomioden. Määräaikaisuus rajoittaa toiminnasta aiheutuvat haitat tältä osin tietyllä ajanjaksolle. Rynkäisen tuotantoalueelle on esitetty vain perustason vesienkäsittelyrakenteet. Puutteellisen vesienkäsittelyn vuoksi lupa on voitu myöntää vain määräaikaisena. Tuotantoalueen kuivatusvedet laskevat Rynkäjoen kautta Samminjokeen. Samminjoen ekologinen tila on kolmannella luokittelukaudella luokiteltu tyydyttäväksi. Rynkäjoessa on todettu oma harvahko taimenkanta. Jäljellä olevan lyhyen tuotantoajan vuoksi ei tehostetun vesienkäsittelyn rakentamiseen ole kannattavaa ryhtyä muun muassa rakennusaikaisten päästöjen takia, vaan kuivatusvesistä aiheutuvia haittoja rajoitetaan luvan määräaikaisuudella.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Aluehallintovirasto ottaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ja kalatalousviranomaisen sekä Kankaanpään kaupungin vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 70 §:n 2 momentin mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 11, 12, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 57, 58, 62, 70, 83, 87, 94, 113, 114, 198 §
 Jätelaki (646/2011) 8, 12, 28 ja 29 §
 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) 28 §
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 4 780 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Aluehallintoviraston maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1121/2020) liitteen maksutaulukon kohdan 3.1. mukaan enintään 10 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 4 780 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Lämpö Rautjärvi Oy
 Kankaanpään kaupunki
 Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Kankaanpään kaupungin terveydensuojeluviranomainen
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
 Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Kankaanpään kaupungin verkkosivuilla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Kankaanpään Seutu-lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITTEET

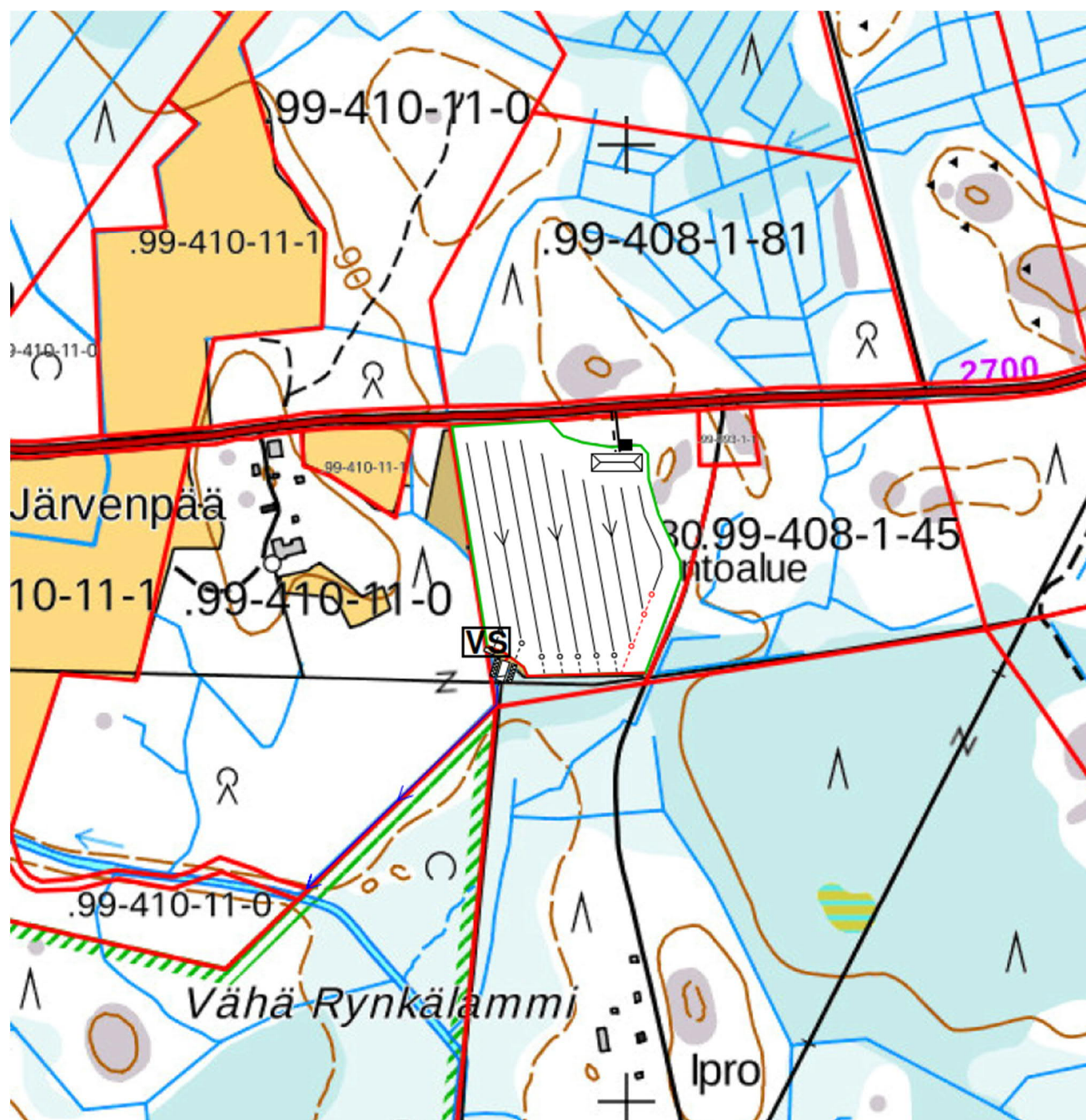
- 1) Kartta
- 2) Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelma
- 3) Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Merja Antikainen ja esitellyt ympäristöylytarkastaja Maiju Juntunen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

TUOTANTOALUEEN KARTTA

RYNKÄISEN KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUSUUNNITELMA**Käyttötarkkailu**

Käyttötarkkailua varten nimetään vastuhenkilö, joka ilmoitetaan vuosittain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttötarkkailusta pidetään päiväkirjaa ja se säilytetään koko tuotannon ja jälkihoitovaiheen ajan. Tarvittaessa päiväkirja esitetään valvoville viranomaisille. Päiväkirjamerkinnöistä tehdään vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvuoden loppuun mennessä päästö- ja vaikutustarkkailujen suorittajille ja tarvittaessa viranomaisille.

Käyttöpäiväkirjaan merkitään seuraavat tiedot:

- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- vuosittaiset kunnostukset ja tuotannon eteneminen
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnon seuranta ja havainnot toimivuudesta
- laskeutusaltaan ja lietesyvennysten tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- sadanta ja tuulitiedot
- muut huomiot esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätteiden (mukaan lukien kaivannaisjätteet) lajit, määrät, varastointi ja siirrot
- ylimääräisten vesinäytteiden ottoajankohdat häiriö-, ylivirtaama- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa
- aumojen paikkojen muutokset
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitauot
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta maaperään, vesistöön tai pöly- ja melupäästöihin
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely
- tiedot omavalvontatarkastuksista
- alueen seuraavaan maankäyttöön siirtymisen ajankohta

Vesiin johdettavien päästöjen tarkkailu**Tuotantovaihe**

Virtaama mitataan näytteenoton yhteydessä.

Vesinäytteet otetaan laskeutusaltaan jälkeen laskuojasta seuraavasti:

huhti-syyskuussa	1 kerta/kk
loka-maaliskuussa	1 kerta/3 kk
kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.)	1 kerta/vk.

Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kok.P ja kok.N.

Poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävämpien kaivutöiden jälkeen otetaan ylimääräiset näytteet, joista määritetään kiintoaine, kok.P ja kok.N.

Päästöjä tarkkaillaan edellä kuvatun ohjelman mukaisesti vuosina 2022 ja 2025. Lisäksi jälkihoitovaiheen päästöjä tarkkaillaan ohjelman mukaisesti yhden vuoden ajan.

Päästöjen laskenta

Päästöt lasketaan bruttoarvoina käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja. Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohijuoksutukset ja muut häiriötilanteet.

Sellaisina vuosina, joina päästötarkkailua ei tehdä, arvioidaan päästöt lähialueen tuotantoalueiden ominaispäästöjen perusteella.

Raportointi

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraaportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Laadunvarmistus

Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 1.11.2021.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>